

Λ

Yuko Mohri
アイノオー

N

ファイル

I/O: Betraktninger om et navnløst sted

Tomoko Yabumae, Curator, Museum of Contemporary Art Tokyo

Yuko Mohris signaturprosjekt, serien I/O (2012–), finnes i mange variasjoner som alle har samme tittel. Det består av en rekke sammenkoblede elementer, så som et langt papirbånd hengende fra taket, en persienne, et klokkespill samt støvkoster og skjeer, og sammen danner disse elementene en struktur som fyller hele rommet samtidig som de trigger bevegelse hos hverandre. De karakteristiske elementene forblir de samme, men de varierer i antall og plassering alt etter rommet hvor verket vises. I den utgaven som ble vist på Yokohama-triennalen, I/O Chamber of a Musical Composer (2014), inkluderte Mohri i tillegg diverse hjemmelagde instrumenter som hun hadde overtatt etter en komponist. Tittelen åpner i seg selv for et mangfold av mulige betydninger: Da I/O første gang ble vist, pekte tittelen mot navnet på havet som befant seg utenfor visningsrommet på vestkysten av Australia, Indian Ocean (Det indiske hav), og dette ble lagt oppå den opprinnelige betydningen, informasjonsteknologiens Input/Output. Når det vises denne gangen, legges navnet på byen det vises i, til som et nytt betydningslag – I Oslo.

Yuko Mohris arbeider kan, om vi skal gjenta en mye brukt formulering, beskrives som et slags økosystem. Og om vi betrakter I/O som et lukket system hvor energi flyter og omdannes elementene imellom, er dette en treffende metafor. Å betrakte verket utelukkende som en abstraksjon eller representasjon av et økosystem, innebærer imidlertid å miste av syne dets rike mangfold av potensielle konnotasjoner. Ved å gi alle forekomstene av verket en og samme tittel, har kunstneren allerede fastslått at dette er et verk som i sitt vesen unndrar seg én enkelt identitet. Hvordan kan vi da likevel snakke om hva slags kunstverk I/O er?

Verkets hoveddel består av lange papirbånd som er hengt i løkker opp fra taket og ned til gulvet. Etter hvert som papiret sakte dras rundt, fanges informasjon fra papiroverflaten opp av sensorer som derved sender andre deler av verket i bevegelse. Spor etter rommet verket finner sted i, og tiden det utspiller seg i – så som urenheter overført fra gulvet og folder som vilkårlig oppstår i papiret – gjør at verket hele tiden er i forandring. (For å forsterke informasjonstilfanget, blir gulvet noen ganger bestrødd med kullstøv). Stadig ny informasjon overføres, slik at papiret i løpet av utstillingsperioden blir som

en palimpsest hvor det hele tiden produseres nye budskap. Ved utstillingens slutt forkastes papiret, for så å erstattes av et nytt neste gang verket stilles ut. Det er ikke urimelig å lese denne stadig gjentatte fornyelsen i lys av Mohris røtter i japansk kultur og tradisjon og den sykliske forståelsen av permanens som vi finner der, blant annet i begrepet tokowaka – forestillingen om evig ungdom, og i praksisen hvor viktige shinto-helligdommer rives ned og bygges på nytt med faste mellomrom. På samme måte som i musikken Mohri er så sterkt påvirket av, vil vi som betraktere få en opplevelse av selv å inngå som et av verkets bevegelige fragmenter. Eller sagt på en annen måte, selv om det er snakk om et kunstverk som er både materielt og representerende, har vi å gjøre med noe som ikke lar seg objektivere.

Når jeg forsøker å forstå I/O som en flyttbar instans som gir form til det som befinner seg utenfor binære motsetningspar som original/kopi og evighet/flyktig øyeblikk, et redskap som setter identitetsbegrepet ut av spill, går min første assosiasjon til Jacques Derridas utforskning av Platons begrep khôra. khôra, sier han, er det som ikke er navngitt – navnets Andre – det som i sitt vesen motsetter seg kategorisering, og som tar opp i seg alle slags bilder og former, og hvor «stedet» ses som en mottakende instans, «det som er hverken det ene eller det andre, samtidig som det noen ganger også er både det ene og det andre», og som Derrida søkte å innkretse ved å uttømme språkets potensial og anføre en tredje posisjon som befinner seg utenfor motsetningspar som følsomhet/intelligens. Hvis vi nå, med dette i bakhodet kaster et nytt blikk på verkets «navn», I/O, hvor motsetningsparet Input/Output holdes sammen av en skråstrek, legges det altså her til enda «et sted», det være seg Det indiske hav eller Oslo. I det rommet verket skaper, går vi aktivt i møte med gjenstander som vi selv kan gi betydning og tilskrive egne assosiasjoner til alt fra økosystem til politiske og samfunnsmessige fenomener. Om vi betrakter khôra som et sted hvor man møter ulike former for ennå ikke navngitte «andre», virker kanskje I/O desto sterkere som møteplass i og med at det gjentas så mange ulike steder i verden. Nettopp ved sin mobilitet fortsetter I/O å fornye hva det vil si å være et kunstverk.

* Jacques Derrida, Khôra, Edition Galilée, 1993.

I/O: Reflections on an unnamed place

Tomoko Yabumae, Curator, Museum of Contemporary Art Tokyo

Yuko Mohri's signature project, the series I/O (2012–), exists in numerous versions, all with the same name. It consists of a number of interconnected elements, such as a continuous paper belt, a window blind, a glockenspiel, and some feather dusters and spoons, which are interlinked to form a structure that fills the room in such a way that each triggers movement in another. While the characteristic elements remain the same, their numbers and spatial arrangement vary depending on the exhibition space. In the version shown at the Yokohama Triennale, I/O Chamber of a Musical Composer (2014), Mohri integrated into the structure several home-made instruments she had inherited from a composer. The title I/O itself has the potential for a plurality of meanings. The first time I/O was presented, the two letters pointed to the sea outside the Western Australian exhibition space where it was shown – the Indian Ocean – a meaning that was superimposed on the title's original sense of Input/Output. This time one more layer is added: a reference to the city hosting the latest iteration – In Oslo.

Employing a much used cliché, Yuko Mohri's work can aptly be described as "a kind of ecosystem". This metaphor is indeed fitting if we consider I/O as a system in which energy flows from one element to another and which ultimately constitutes a closed loop. However, if we conceive of the work as merely an abstraction or representation of an ecosystem, we lose sight of its rich array of connotations. As already mentioned, by applying the same name to multiple instantiations of the work, the artist indicates that by its nature the work evades a set identity. How then should we discuss what kind of artwork I/O is?

A long paper belt suspended from the ceiling and reaching down to the floor forms the central element of the work. As the paper passes slowly through the mechanism, information on its surface is picked up by sensors, which are used to set other parts of the work in motion. Traces from the physical setting where I/O is being presented, such as dirt picked up from the floor, or arbitrary wrinkles in the paper, which accumulate over time, are signs that the work is in a process of constant evolution. (In order to amplify the information transferred from the space onto the paper, the floor is strewn with charcoal dust.) During the time of the exhibition, the information imprinted on the paper

is constantly modified, turning the belt into a palimpsest. When the exhibition is over, the paper is discarded, ready for a new one to be introduced the next time the work is exhibited. It is not unreasonable to see this perpetual renewal as a reflection of Mohri's roots in Japanese culture and traditions, notably the Japanese notion of time and permanence, as illustrated for example by the cyclical renewal and rebuilding of important Shinto shrines, or the notion of everlasting youth – tokowaka. Just as in the music that has been such an influence on Mohri, the viewer has a sense of being a further component among the various moving parts. In other words, while this is a work of art, both material and representational, it remains something – a kind of thing – that does not lend itself to objectification.

If I attempt to conceptualise I/O as a “moveable feast” which engenders something that lies outside of binary oppositions such as original/copy and eternity/fleeting moment – and which thus renders the notion of identity invalid, the first thing that comes to mind is Jacques Derrida's exploration of Plato's concept of khôra.* Khôra is seen as that which cannot be named – the name's Other – that which by its very nature eludes categorization, and which gathers up within it all kinds of shapes and images – and where “place” is seen as receptacle, “that which is neither this nor the other, yet being at the same time both this and the other”, a phenomenon Derrida sought to capture by exhausting the potential of language by adducing a third position outside such binary oppositions as sensitivity/intelligence. Returning to the name I/O with this in mind, we notice that “some place” – be it the Indian Ocean or Oslo – is now added to the opposition of Input/Output connected by a slash. Within the space generated by this work, we actively encounter things, can read into them a variety of meanings and assign different associations to them, whether they be ecosystems, or political or societal phenomena. If we conceive of khôra as a place where one encounters still unnamed others, then perhaps the impact of I/O as an agora is all the stronger, in so far as it is iterated in so many places around the world. Precisely in its moveability, I/O keeps on renewing what it means to be an artwork.

* Jacques Derrida, “Khôra,” in *On the Name*, translated by David Wood et al., Stanford University Press, 1995.

Translated from Japanese by Ika Kaminka and Peter Cripps, *The Wordwrights*.

I/O: 名を持たぬ場をめぐる

Tomoko Yabumae, Curator, Museum of Contemporary Art Tokyo

毛利悠子の代表作と言えるシリーズ作品《I/O》(2012-)には、同じ名前を持った複数のバージョンが存在する。毛ハタキ、吊り下げられた大きな紙のロール、ブラインド、鉄琴やスプーンなどのパーツが繋がれており、互いにトリガーとなりながら空間全体にネットワークを作る。特徴的なパーツは共通しているが、空間によって配置や数が異なる。横浜トリエンナーレで発表された《I/O ある作曲家の部屋 Chamber of a Musical Composer》(2014)では、このネットワークの中に、毛利が偶然譲り受けた、ある作曲家が遺した自作楽器が加えられた。こうした複数の可能性に開かれた作品のあり方を、その作品タイトルも体現している。《I/O》には、最初の発表時には、出力と入力-In/Out-に、展示空間のあったオーストラリアの地にちなみ「Indian Ocean」の頭文字の二つの意味が重ねられていた。さらに今回の展示では、発表される都市の名-In Oslo-もここに重ねられるという。

毛利悠子の作品を記述するにあたって、これまで一つのクリシェとして使われてきた言葉に、「生態系のような」というものがある。なるほどこの《I/O》についても、個々の部位がエネルギーの変換を介在させながら一つの閉じた系を作るものと見なせば、そのような比喩も妥当だろう。しかし、この作品を単に、生態系の抽象化、あるいは表象とだけ見るならば、そこにある豊かな意味の可能性を見失うことになるだろう。冒頭で述べたように、この作品には、一つの名、同一性を逃れるような性質が、作者によってあらかじめ設定されているからだ。それでも《I/O》という作品とは何かを、いかにして語るができるだろうか。

この作品の核となるパーツに、吊り下げられた長い紙のロールがある。天井から床まで垂れ下がりながら、ゆっくりと回転するその紙の表面の情報がセンサーによって拾われ、他のパーツへと動きの指示が送られる。写し取られた床の汚れや偶然できた紙の皺など、《I/O》が存在している時間と空間の痕跡が、予兆へとその都度変換される（紙に記録される空間の情報を増幅させるために、床に竹炭の粉が撒かれる時もある）。それは展示期間中、パランセプトのように何度も重ね書きされ、反復しつつ新たに生成し続ける。この紙は、終わると同時に廃棄され、次の展示に際して新しく用意される。常に更新することで恒久的な時間を繋いでいく存在のあり方を、例えば式年遷宮や「常若」などと呼ばれるような、毛利の出自であ

る日本の文化的な風習と関連づけることもできるかもしれない。あるいは毛利が大きな影響を受けてきた音楽のように、私たちはこの作品を、過ぎ去っていく断片として内的に経験する。言いかえればそれは、芸術作品でありながら、マテリアルとしても表象としても、客体化されることのない何ものかである。

このように、オリジナルとコピー、永遠とかりそめの瞬間といった数々の対立項の外部を形作る運動体であり、同一性という概念を無効にする一つの器として《I/O》を考へてみる時、筆者の脳裏に浮かぶのは、J.デリダがプラトンのテキストから抜き出し、その記述を試みた「コーラ（場）」の語である*。名付けられないもの—「名の他者」として、固有性をそなえず、それゆえあらゆるイメージや形象を受け入れ、「これでもなくあれでも無いように見え、またあるときは、同時にこれでありかつあれであるように見える」受容体としての「場」のありかを、デリダは感性と知性など種々の対立項の外部にある第三の項として、言葉を尽くして言い当てようと試みた。それを念頭に置きつつ《I/O》の「名」に戻るならば、ここには、出力と入力という対立項をスラッシュで結びつつ、インド洋でもオースロでもあるような、「ある場所」が重ね合わされている。この作品空間の中で私たちは、能動的に事物と出会い、生態系から政治、社会的事象まで、複数の想起をそこに代入し、書き込むことができる。「コーラ」を、あらゆる他者が名を持たぬままに出会うことのできる場とするならば、《I/O》もまた、世界の複数の場所で繰り返し実現されることによって、公共的な空間としての強度を増すことになるだろう。《I/O》はそのような運動体として、芸術作品のジャンルを更新し続けるのだ。

藪前知子（東京都現代美術館学芸員）

* Jacques Derrida, *Khôra*, Edition Galilée, 1993.

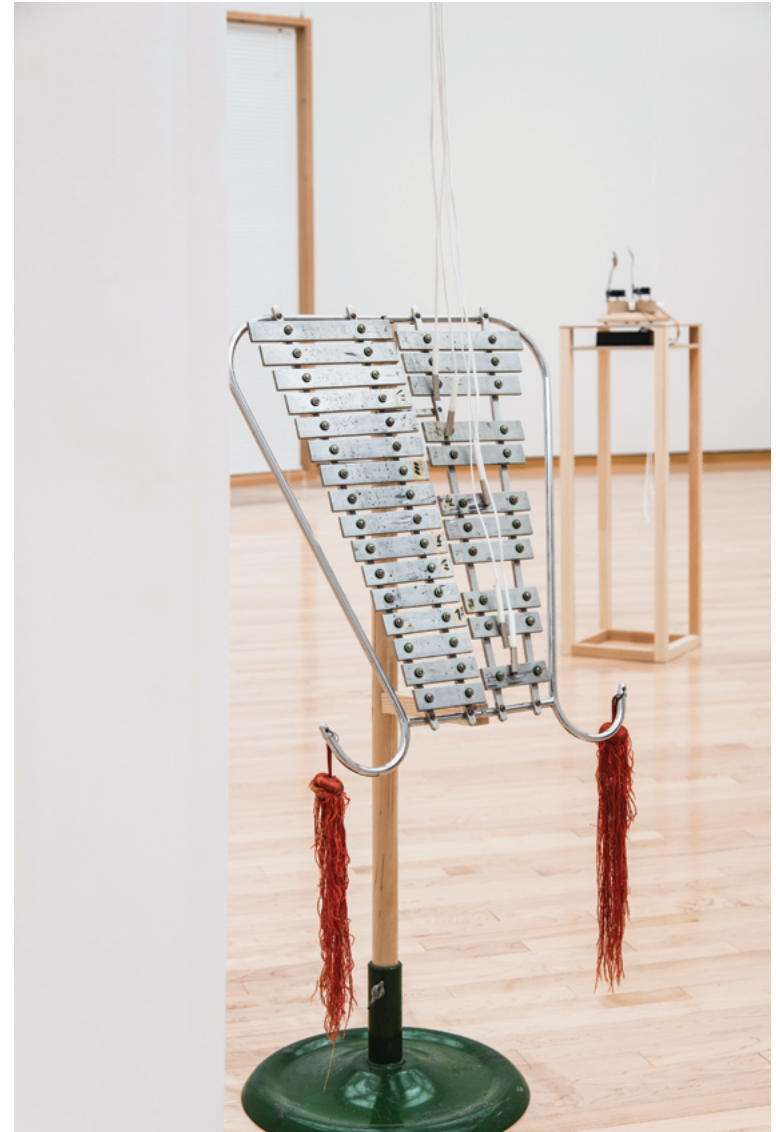
（ジャック・デリダ、守中高明訳『コーラ プラトンの場』未来社、2004年。）

Yuko Mohri

MOT Collection: Please to Meet You, Museum of Contemporary Art Tokyo, 2019

Photo: Dai Yanagiba

Yuko Mohri

MOT Collection:

Please to Meet You, Museum of Contemporary Art Tokyo, 2019

Photo: Dai Yanagiba

Yuko Mohri (f.1980 i Kanagawa) er en japansk kunstner, bosatt i Tokyo. Hun jobber ofte med instrumenter i installasjonsarbeidene sine og har samarbeidet med ledende lydkunstnere og komponister, deriblant Camille Norment, Ryuichi Sakamoto og Akio Suzuki. I kunstnerskapet hennes blir hverdagsgjenstander utsatt for påvirkning av magnetisme, temperatur og lys for å skape tilfeldighetsoperasjoner.

Tomoko Yabumae (f.1974 i Tokyo) er kurator ved Museum of Contemporary Art Tokyo. Hun har blant annet kuratert Shinro Ohtake; Zen-Kei Retrospective 1955-2006 (2006), Omnilogue: Your Voice is Mine (2013, NUS Museum, Singapore) og har organisert MOT Collection siden 2007. Hennes tekster om japansk modernisme og samtidskunst er publisert i en rekke japanske tidsskrifter.

Yuko Mohri (b.1980 in Kanagawa) is a Japanese artist based in Tokyo. She often works with instruments in her installations and has collaborated with leading sound artists and composers such as Camille Norment, Ryuichi Sakamoto and Akio Suzuki. In her work, everyday items conduct intangible energies such as magnetism, gravity, temperature and light allowing for chance operations.

Tomoko Yabumae (b.1974 in Tokyo) is a curator at the Museum of Contemporary Art Tokyo. She has curated Shinro Ohtake; Zen-Kei Retrospective 1955-2006 (2006), Omnilogue: Your Voice is Mine (2013, NUS Museum, Singapore) and has organized MOT Collection since 2007. Her writings on modern and contemporary Japanese art have appeared in a number of journals in Japan.

Atelier Nord Files

ISBN: 978-82-999396-5-2

Editors: Ida Lykken Ghosh,
Nicholas Norton
Essay: Tomoko Yabumae
Translations and proofreading:
The Wordwrights – Ika Kaminka
and Peter Cripps
Design and Art Direction:
Research and Development
Published on the occasion of
Yuko Mohri's exhibition «I/O» at
Atelier Nord. The exhibition is
supported by Japan Foundation.
Atelier Nord is supported by
Arts Council Norway and
The Municipality of Oslo.
The publication series Atelier Nord
Files is supported by Fritt Ord.
www.ateliernord.no

Oslo

Atelier Nord

Olaf Ryes plass 2, 0552 Oslo

Opening hours

I/O is open every day 12-17

during Ultima (17.09-25.09.21).

Thursday and Friday 15-18

Saturday and Sunday 12-17

For the remainder of the exhibition

(26.09-24.10.21).

www.ateliernord.no